HUNGARY-SLOVAKIA-ROMANIA-UKRAINE
ENI CBC PROGRAMME 2014-2020

PARTNERSHIP WITHOUT BORDERS

PROJECT TITLE:

CULTURE CONNECT - CULTURAL MOBILITY IN THE BORDER AREA
01.10.2019-30.06.2022

PARTNER NAME:

SATU MARE COUNTY MUSEUM

EU CONTRIBUTION:

261.306 €

This publication was produced with the financial support of the European Union.
Its contents are the sole responsibility of Satu Mare County Museum and do not necessarily reflect the views of the European Union.

ISBN 978-606-8729-37-4
ISBN 978-606-085-102-8

https://huskroua-cbc.eu

Hungary
Slovakia
Romania
Ukraine

PETREȘTI

EUROPEAN UNION
Co-financed by the European Union

Adela Dobrescu - Maria Lobonț Pușcaș
Claudiu Porumbăcean - Brăduț Popdan

SZATMÁR MEGYEI MÚZEUM • KREIS MUSEUM SATHMAR
MUZEUL JUDEȚEAN
SATU MARE

PETREȘTI

PETREȘTI ПЕТРЕШТЬ

Editura Muzeului Sătmărean
Editura Argonaut
2022

https://biblioteca-digitala.ro / https://www.muzeusm.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Petreşti / Adela Dobrescu, Maria Lobonţ Puşcaş, Claudiu Porumbăcean, Brăduţ Popdan. - Satu Mare : Editura Muzeului Sătmărean ; Cluj-Napoca : Argonaut, 2022
ISBN 978-606-8729-37-4
ISBN 978-606-085-102-8

I. Dobrescu, Adela
II. Lobonţ Puşcaş, Maria
III. Porumbăcean, Claudiu
IV. Popdan, Brăduţ

913

PETREŞTI PETREŞTI ПЕТРЕШТЬ

Localitatea Petreşti este atestată documentar pentru prima dată în anul 1316, sub denumirea de Mezeu Petri. În urmă cu trei secole, sunt aduşi pe aceste meleaguri colonişti de origine germană din regiunile Wűrtenberg şi Ulm. Colonizarea şvabilor a început de către contele Károlyi Sándor după Pacea de la Satu Mare (1711). Coloniştii germani ajung în localităţile Carei, Urziceni, Căpleni, iar în anul 1720 la Foieni, în anul 1722 la Beltiug, Moftinu Mare, Ardud, Petreşti.

„Mica Germanie" din inima Sătmarului este denumirea pe care a primit-o comuna Petreşti, o localitate din judeţul Satu Mare ce poate fi dată oricând exemplu despre cum te poţi dezvolta cu ajutorul fondurilor europene. Şvabii au contribuit la dezvoltarea economică a regiunii, comunele populate de ei fiind unele dintre cele mai bogate din ţară. Aşezarea seamănă mai degrabă cu un oraş cochet.

Petrești is documented for the first time in 1316, under the name of Mezeu Petri. Three centuries ago, German settlers from the Württemberg and Ulm regions were brought to these lands. The settlement of the Swabians was started by Count Károlyi Sándor after the Peace from Satu Mare (1711). German settlers arrived in Carei, Urziceni and Căpleni. In 1720 they settled in Foieni, in 1722 in Beltiug, Moftinu Mare, Ardud, Petrești.

Petresti, which is in the heart of Sătmar, was given the name of "Little Germany" and is a village in Satu Mare County that can always be given as an example of how to develop with the help of European money. The Swabians have contributed to the economic development of the region, and to this day the communes populated by them are some of the richest in the country. The settlement of Petrești looks more like a small town.

Комуна Петрешть вперше документально згадана в 1316 році під назвою Мезеу Петрі. Три століття тому на цій землі були розселені німецькі колоністи з регіонів Вюртенберг та Ульм. Швабську колонізацію розпочав граф Каройї Шандор після Сатумарського миру (1711 р.). Німецькі поселенці прибувають до населених пунктів Карей, Урзічень, Кеплень. У 1720 р. у Фоєнь, у 1722 р. у Бельтюг, Мофтіну Маре, Ардуд, Петрешть.

«Мала Німеччина» у самому серці Сатумарщини – таку назву отримала комуна Петрешть, населений пункт у повіті Сату Маре, який в будь-який момент можна навести як приклад того, як можна розвиватися за допомогою європейських коштів. Шваби зробили внесок в економічний розвиток регіону, і донині населені ними комуни є одними з найбагатших у країні. Поселення більше схоже на чепурне місто.

https://biblioteca-digitala.ro / https://www.muzeusm.ro

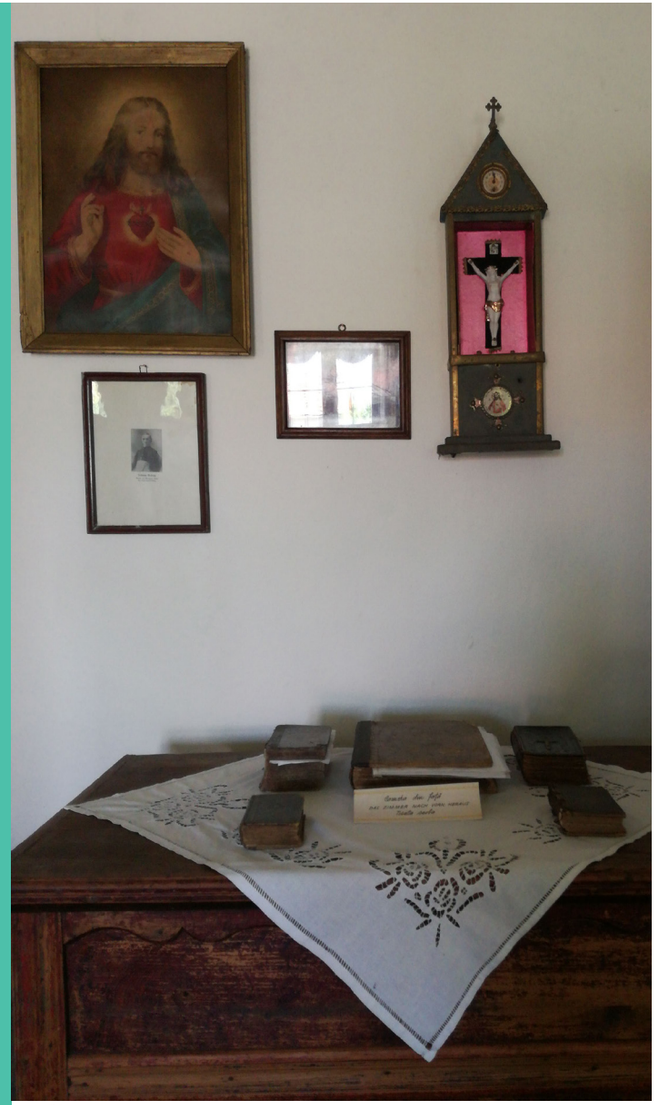

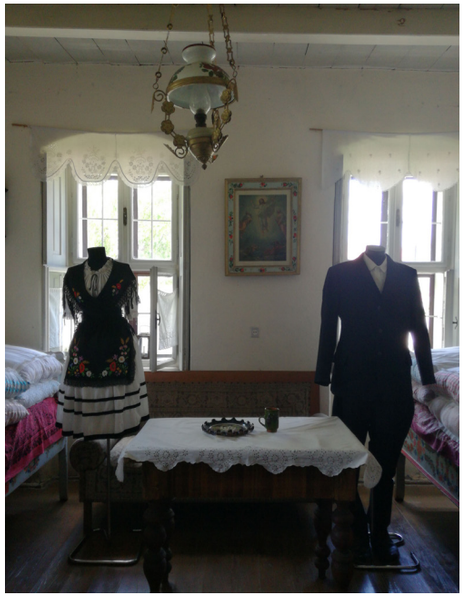

CE SĂ NU RATEZI LA PETREȘTI

What not to miss in Petrești

Що не пропустити в Петрешть

Muzeul Şvăbesc din Petreşti a luat fiinţă în anul 1993, la iniţiativa Primăriei Petreşti şi a Muzeului Judeţean Satu Mare, fiind primul muzeu şvăbesc din România. Acest muzeu, păstrător al tradiţiilor etnoculturale specifice populaţiei şvăbeşti, este amenajat într-o gospodărie tipică arhitecturii populare germane, ridicată în anul 1881. Gospodăria este formată din casă (construită în aşa fel încât să poată convieţui familiile a două generaţii), şură şi acareturi, la amenajarea lor muzeistică încercându-se o redare cât mai autentică a modului de viaţă caracteristic şvabilor sătmăreni. Ambianţa specifică locuinţei şvăbeşti este oferită de prezenţa mobilierului pictat cu motive vegetale policrome, piese de îmbrăcăminte, textile decorative şi utilitare, obiecte de uz casnic sau utilizate la prelucrarea fibrelor textile, iar în şură sunt expuse diferite obiecte agricole de mari dimensiuni.

The Swab Museum in Petrești was founded in 1993, at the initiative of the Petrești Town Hall and the Satu Mare County Museum, being the first Swab Museum in Romania. This museum, which preserves the ethnocultural traditions specific to the germanic population, is housed in a farmhouse, typical for German folk architecture, built in 1881. The household consists of a house (built in such a way that two generations of the same family can live together), a barn and outbuildings, and the museum is designed to give as authentic an impression as possible of the characteristic way of life of the swabians. The specific ambience of the Swaben home is enhanced by the presence of the painted furniture, with polychrome plant motifs, pieces of clothing, decorative and utilitarian textiles, household objects and objects used in processing the textile fibres, while various small agricultural objects are displayed in the barn.

Швабський музей у Петрешть був заснований у 1993 році за ініціативи міської ради Петрешть та Повітового музею Сату Маре, будучи першим швабським музеєм у Румунії. Цей музей зберігає етнокультурні традиції, характерні для швабського населення, він розташований у типовому для німецької народної архітектури будинку, спорудженому у 1881 році. Господарство складається з хати (збудованої таким чином, щоб у ній могли проживати родини двох поколінь), сарай та прибудови, при їх музейному облаштуванні намагалося якомога автентичніше відтворити побут, характерний для сатумарських швабів. Атмосфера, характерна для швабської хати, відтворюється меблями, розписаними поліхромними рослинними мотивами, одягом із декоративного та утилітарного текстилю, предметами домашнього вжитку або використовуваними для обробки текстильних волокон, а в сараї виставлені різні великі сільськогосподарські об'єкти.

https://biblioteca-digitala.ro / https://www.muzeusm.ro

Biserica Romano-Catolică „Sfânta Elisabeta”

Aceasta datează din anul 1786, iar de-a lungul vremii a trecut prin numeroase încercări: incendii, cutremure, reconstruiri.

Capela Donath

Capela se află între Carei şi Petreşti, la câteva sute de metri faţă de drumul european care duce spre Oradea. Situată pe o culme, în mijlocul câmpului, capela atrage privirile trecătorilor prin simplitatea şi singurătatea ei. Anual, de sărbătoarea Sfintei Mării, vin aici, în pelerinaj, oameni din zonă fascinaţi de povestea acestui lăcaş. Este considerată o biserică făcătoare de minuni, pentru că, în fiecare an, de Sfântă Mărie, la miezul nopţii, uşa bisericii se deschide, iar apoi, a doua zi se închide singură.

The Roman-Catholic Church of St. Elizabeth is dating from 1786 and has gone over time through many trials - fires, earthquakes, reconstructions.

Donath Chapel is located between Carei and Petrești, a few hundred meters from the European road leading to Oradea. Situated on a hilltop in the middle of the field, it manages to attract the attention of passers-by by its simplicity and solitude. Every year, on the feast of our Lady, people from the area come here on pilgrimage, fascinated by the story of this place. It is considered a miracle-working church, because every year on St. Mary's Day, at midnight, the door of the chapel would open and then the next day it would close by itself.

Римо-католицька церква Святої Єлизавети, яка датується 1786 роком, упродовж століть пройшла через багато випробувань – пожежі, землетруси, перебудови.

Каплиця Донат розташована між м. Карей та Петрешть, за кілька сотень метрів від європейської дороги, що веде до м. Орадя. Вона знаходиться на височині посеред поля, вдало привертає увагу перехожих своєю простотою та самотністю. Щороку на свято Пресвятої Богородиці сюди приїжджають на паломництво люди з околиць, зачаровані історією цього місця. Її вважають чудотворною церквою, бо щороку в день Пресвятої Богородиці опівночі двері церкви відчинялися, а наступного дня зачинялися самі.

https://biblioteca-digitala.ro / https://www.muzeusm.ro

Alimentația tradițională

Tradiţia gastronomică adusă de coloniştii germani poate fi descoperită cu ajutorul reţetelor pe care şvăboaicele le prepară spre deliciul musafirilor: ***ştrudli*** cu cartofi, legvar sau brânză, ***tunkata, uncrecz, tăşcuşe cu legvar, supe de fructe, preparate din carne*** şi tradiţionala ***pâine coaptă pe vatră***.

Traditional food

The gastronomic tradition brought by the German settlers can be discovered through the recipes that the local people prepare to the delight of their guests: potato, legvar (plum gem) or cheese strudels, tunkata (sausages with potatoes), uncrecz (which is a dessert), legvar (plum gem) noodles, fruit soups, meat dishes and the traditional bread.

Традиційна їжа

Гастрономічну традицію, принесену німецькими колоністами, можна відкрити за допомогою рецептів, за якими шваби готують на радість гостям: штруделі з картоплею, леквар, сир, тункату, ункрез, пиріжки з лекваром, фруктові супи, м'ясні страви й традиційний хліб, спечений на вогні.

https://biblioteca-digitala.ro / https://www.muzeusm.ro

Cadru natural

Cadrul natural al comunei este dominat de formele de câmpie joasă, cu terenuri cultivate, pajişti, lacovişti, nisipuri şi pâlcuri de stejărişte. Acest relief a fost format de râuri străvechi, depunerile apelor curgătoare fiind purtate şi depozitate de către vânt. Această regiune de câmpie era ocupată în trecut de o vegetaţie mozaicată, alcătuită din stejărete, pajişti termofile şi zone înmlăştinite, în zilele noastre însă pajiştile xerofile şi mlaştinile de interdune ocupă o suprafaţă mai redusă. În urma activităţilor antropice s-a modificat mult peisajul, în locul mlaştinilor şi bălţilor de odinioară apărând terenuri agricole întinse. În prezent vechile habitate caracteristice cu flora şi fauna specifică se mai întâlnesc numai insular. Fauna de stepă se caracterizează prin larga răspândire a rozătoarelor specifice acestui mozaic alcătuit de terenuri agricole şi insule naturale.

Natural frame

The natural setting of the commune is dominated by lowland forms, with cultivated land, meadows, lakes, sands and oak groves. This relief was formed by old rivers, the deposits of the flowing waters being carried and deposited by the wind. In the past, this lowland region was occupied by a patchwork of vegetation consisting of steppes, thermophilous meadows and marshy areas, but nowadays xerophilous meadows and interdune marshes occupy a smaller area. The landscape has changed greatly due to men activity, with extensive farmland replacing the marshes and bogs. Nowadays the old characteristic habitats with their specific flora and fauna are only found in small patches. The steppe fauna is characterised by the wide distribution of rodents specific to this mosaic of agricultural land.

Природа

У краєвидах комуни переважають форми низини з обробленими землями, луками, озерами, пісками та дібровами. Цей рельєф був сформований давніми річками, наноси проточних вод переносилися і нагромаджувалися вітром. Цей рівнинний регіон колись був укритий мозаїчною рослинністю, що складалася з дібров, теплолюбних лук і боліт, а зараз ксерофільні луки й міждюнні болота займають меншу площу. Внаслідок антропогенної діяльності дуже змінився ландшафт, замість колишніх боліт і ставків з'явилися великі сільськогосподарські угіддя. Зараз старі середовища, характерні для специфічної флори й фауни, зустрічаються лише на островах. Степова фауна характеризується широким розповсюдженням гризунів, притаманних цій мозаїці, що складається з сільськогосподарських угідь та природних островів.

https://biblioteca-digitala.ro / https://www.muzeusm.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://www.muzeusm.ro